

Mette Frederiksens grundlovstale

Taler	Dato	Sted
Mette Frederiksen Statsminister	5. juni 2020	–

Tid er en underlig størrelse. Der skrives tit om det i sange og digte. Øjeblikket. Om lidt. Tiden, der tager os. Alt det, der gik tid med. Benny Andersen har formuleret det, så man bliver en lille smule forpustet: Ens datter kommer hjem fra skole, går ud for at hinke, kommer ind lidt efter og spørger, om man vil passe den lille.

Der er allerede sagt og skrevet så smukt om tiden, at det kan være svært at tale om, uden at det også bliver en lille smule klichéfyldt. Den her tale for eksempel. Den varer nok lidt mere end ti minutter. Og til de af jer, måske især journalisterne, der synes, det er alt for lang tid, for hvad siger jeg egentlig? Hvad er nyheden? Så kan jeg trøste jer med, at talen i hvert fald har taget det dobbelte at holde. Den er nemlig optaget på forhånd. Når jeg lige om lidt kløjes i et ord eller bytter rundt på to sætninger. Glemmer en vigtig pointe eller noget helt fjerde. Så stopper vi og tager den om igen. Med andre ord: Det, du ser, det er den færdige tale. Hvor fejlene er klippet ud – måske. Det har der været tid til.

Sådan har det ikke været i de sidste par måneder. Jeg har holdt adskillige pressemøder i Statsministeriet. Alle sammen om corona. Ikke én generalprøve. Vi var i et kapløb mod tiden. Og derfor har alt i vores håndtering af den her krise selvfølgelig ikke været perfekt. Selvfølgelig er der ting, vi kunne have gjort bedre. Én af de diskussioner, vi har internt i Statsministeriet, den onsdag den 11. marts, det er, om vi er klar til at holde et pressemøde om aftenen. Der er meget, vi ikke kan svare på. Er det mon bedre at vente til dagen efter? Selve beslutningen – altså den store beslutning. Den har vi først truffet endeligt om eftermiddagen. Og det er først fra om mandagen, at skolerne og daginstitutionerne skal lukke ned. Hvis vi venter med pressemødet, kan vi nå at finde svar på endnu flere spørgsmål. Men som samfund vil vi samtidig miste dyrebar tid. Tid, som vi ikke har. Slet ikke de sårbare grupper. Konklusionen bliver derfor at sige tingene, som de er.

Jeg har aldrig nogensinde i mit liv været så meget i tvivl som i det her forår. Som i den her krise, vi lige har været igennem. Dilemmaerne har været enorme. Det er de faktisk stadigvæk. Men at vi handlede, det er, tror jeg, den vigtigste politiske beslutning, jeg nogensinde har truffet. Det kunne have været gået galt i Danmark. Stigningen var voldsom, som vi havde set det fx i Italien. Antallet af smittede danskere var mere end tidoblet – bare på nogle få døgn. Fra 38 smittede om søndagen til 514 smittede om onsdagen. Det var alvor. Vi så det i andre lande, hvor personalet på hospitaler var tvunget til nogle fuldstændig umenneskelige valg: Hvem skal i respirator? Hvem skal ikke? Og en snigende fornemmelse bredte sig også herhjemme. Var vi på vej det samme sted hen?

Der skete noget helt særligt med os danskere i de dage. Som land og som folk. Vi rykkede tæt sammen. Hvor var du, da coronaen ramte? Hvor var du, da Danmark lukkede ned? Ofte er vi mennesker tilskuere til verden. Denne gang, der havde vi hver især en rolle. Måske er det en af de bedste påmindelser, vi tager med os videre. At vores indsats – hver især og sammen – gør, at vi kan tackle selv de allerstørste udfordringer. Danske virksomheder har som noget af det mest naturlige udvist et kæmpe samfundssind og har haft blik for meget mere end bare bundlinjen. Medarbejdere har på rekordtid fundet nye løsninger og fået tingene til at fungere. Og arbejdsgivere, arbejdstagere og fagforeninger veg ikke tilbage for ansvaret, da det gjaldt, men bidrog i stedet i fællesskab til at redde danske arbejdspladser. Et unikt sammenhold manifesterede sig over hele Danmark, hvor du opgav noget af din hverdag for at hjælpe andre, der var mere udsatte. Vi viste hinanden i de dage og i de uger, at i Danmark, der er man ikke alene.

Nogle har sagt, at coronakrisen er blevet sådan et forstørrelsesglas på vores samfundsmodel. Et lille land, men et stort fællesskab. Og nu begynder alle spørgsmålene at melde sig. Det er helt naturligt. Selvfølgelig skal vi lære af den her krise. Se på, om noget kunne være gjort anderledes. Men vi skal også huske på proportionerne. For i modsætning til andre lande, der kom for sent og nu betaler en høj pris – markant overdødelighed, mere omfattende nedlukninger, en langsommere genåbning end den, vi er i gang med – så er diskussionen herhjemme en helt anden: Reagerede vi for hurtigt? Hvem vidste hvad og hvornår? Det kræves, at myndighederne må stå til regnskab. At der politisk skal gives svar. De embedsmænd, der har knoklet dag og nat for vores land, de har gjort det så godt, de kunne. Alle, hver og en, har de lod og del i, at den danske

strategi faktisk er lykkedes. Det bør man huske, når man nu kigger tilbage. For det er altså som om, at sandheden også er blevet lidt ubekvem, selvom vi vel egentlig alle samme kendte den: Der var ikke en manual. Der var ikke evidens. Der var ikke ét korrekt svar. Der var ikke nogen at følge i fodsporene. Det var tværtimod et ubetrådt land. Der var tvivl. Det var bedste mands bedste bud. Og det var dig, og det var mig. Og summen af de beslutninger, vi tog som samfund enkeltvis og som familier. Beslutninger som jeg synes, vi kan være stolte over. Uanset hvad nogen siger. Og det er også beslutninger, der viser, at vi lever i et demokrati. Vi overlader det ikke til eksperter at træffe de svære valg. Vi lytter til deres rådgivning. Det gør beslutningsgrundlaget bedre, det er klart. Men det ændrer ikke på, at det er os som politikere. Det er vores opgave at stille os forrest og dermed at påtage os ansvaret. Det har alle Folketingets partier gjort. Det er unikt. Mange hundrede møder er det blevet til, både her i Folketinget og rundt omkring i ministerierne. Jeg har selv været en del af forhandlinger og set, hvordan ti vidt forskellige partier har lagt ævl og kævl til side. Delt den samme bekymring om Danmark. Både hvad angår coronaen, men også vores fremtid. Og delt det præcis samme ønske om at få os så hurtigt og så godt som overhovedet muligt igennem krisen. Vores håndtering har været politisk, men ikke partipolitisk. Og jeg har altså endnu til gode at møde en dansker uden for Christiansborg, der savner de sædvanlige politiske skænderier. Alligevel fylder de langsomt, men sikkert, mere og mere – ikke mindst i medierne. De politiske forskelle vil selvfølgelig igen træde tydeligere frem. Ikke mindst når vi går igang med genopretningen af dansk økonomi. Vi kommer med hver vores udgangspunkt. Meninger brydes, og det er grundlæggende sundt. Men jeg vil gøre mit til, at vi stadigvæk efterstræber det brede politiske samarbejde. Jeg tror nemlig, at det gør resultaterne bedre og også mere holdbare.

Politik behøver ikke kun at være konflikter eller falske modsætninger. 2020 skulle vise sig at blive et krisear. Men det er jo Danmark, det handler om, og vi klarer også den her krise. For vi er et godt sted. Og mere og mere i samfundslivet begynder at ligne sig selv. Mon ikke der er mange af jer, der er startet på arbejdet eller i skole igen, der tænker, at tiden alligevel også gik hurtigt. Langsomt bliver tiden, hvor vi var derhjemme, et minde. Måske en tid, der lærte os noget om os selv, de værdier, der for alvor betyder noget, og den måde, vi bruger vores tid i hverdagen. Nu kan det så også for nogen være svært at forstå, hvorfor vi skal blive ved med at leve med restriktioner, når nu faren og antallet af smittede er så lavt. Men virussen, den er stadigvæk i vores samfund, og den kan blusse op. Og for andre føles tiden derfor også som en evighed, tror jeg. Er man ældre, sårbar

eller kronisk syg, hvornår kan man så overhovedet få lov til at leve sit liv som før coronaen. Jeg tror, at for nogle af dem kan det en gang imellem være svært at blive konfronteret med andres utålmodighed, når det for en selv er med livet som indsats. Det er nu, hvor vi ikke helt på samme måde er i samme båd, at fællesskabet for alvor skal stå sin prøve. Vi bad de svageste om at være de stærkeste. Nu er tiden inde til, at de stærkeste viser deres styrke.

Rigtig god grundlovsdag.

Kilde

Video

Kildetype

Transkription

Tags

Grundlovstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-frederiksens-grundlovstale-2020>